

4 vms.
Täiendatud
Eesti Noorte
ühenduse
arhiivis
3. juulil 1971
Ped. 1-2

Õpilasorganisatsioonid Eesti 1917-1924.

Täiend.

1. Kasvatustöö taastamisega seotud oli hoolimata niiskust intensiivsemast tööst peamiselt, et jätta laad. õpilaskulged peaaegu möödumata. Vanemate klasside hädaruumid õpilased võtsid üle algulise õpilasorganisatsioonide, kus valitsis hõim- ja kirevaste meeleolu. Osa nendest organisatsioonidest oli ühendus VSDTP organisatsioonidega, suure osa (eriti Eestis) - betasistide. Revolutsioonide Partei. Kolmes osa õpilasorganisatsioonid ei omanud kindlat maailmavaadelist suunda, liiga igal juhul meeldisid hõimude ja ameerika kasvatuse vaimule.

2. Peaaegu kõikides Eesti linnades ja väikelinnades, kus õppis suuremal arvul eesti noori, leidsid sarnased organisatsioonid, mõnikes järele, hoides kindlat alga. Tähtsaimad on saanud "Torn" Pärnus, "Amicitia" ~~Tartus~~ ja "Noorte Ühendus" Tallinnas ja "Õppurite Ühisühenduse Rahva" Tartus, "Noorte Ühendus" Tallinnas. Enamuse nendest loomist pärast 1905-1907. a. revolutsiooni, saanud kõige rohkem hõimude revolutsioonilistest liikumistest, kuid on andnud ka vajadusel kindlat organisatsioonide võrku (Tallinn, Pärnu, Võru, Linnakoolid jn.). Nendes organisatsioonides tegeldi peamiselt ühisühenduse seaduse ja ühisühenduste veld-koos, puti ühise, anti võtke vastavalt või võtta põhjendatud ajavahel. Arvult mõnes nendest oli tegemisel kindlam maailmavaadeline suund, kuid ^(arvust nendest ei ole) mõned olid ~~siiski~~ siiski partei programmiga seotud.

3. Pärast Vabariikrevolutsiooni jätkas enamik komisioonide organisatsioonide tegemist liigselt. Ametite suured hulgid mis organisatsioonide juurde. Vastavalt hulgale mis olid seadustest võtta Eesti Noorsoo Rahvuskooli lüh (amet. 19. III 1917) ~~mis~~ kinnitati Tartus, maakondade Viljandis, Pärnus jms. Kõikides lühide klasside under jast koosnevat õpilaste nõukogu, mis eestis ^{muudatusid} ~~muudatusid~~ /ile- linnade ~~komitee~~ komitee.

4. 16. märtsil 1919 ~~toimus~~ peeti Tartu õppimise noorsoo kongress ja 21. apr. s.a. I üldine õppimise noorsoo kongress. Nendel kongressidel olid esindatud mitu korda õpilaskomiteed ^(kõikidele noorsoo) mis kaal õpilaste organisatsioonid. Otsustati luua üldine õppimise noorsoo komitee (ametis Tartu) ja maakondade nõukogud mis tegelesid võtte andma ja hoidma üldist õpilaste ajakirja "Kudomaa" (ilmus 1919-24, kokku 6 aastakorda). 1919. a. juunil peeti ^(ja lühidelt kinnitati) maakondade õpilaskongressid 7 maakonnas. Tegelise vaimu suuna valdas üldiselt uuside organisatsioonide. Sellel perioodil luua Eesti õpilaste lähem kontakt Soome noorsoo lühiga ja ~~teiste~~ ametlike organisatsioonidega ~~ja~~ Rootsi ja Taanis. Üldiselt võeti on Põhjamaade õppimise noorsoo kongress ~~toimus~~ ^{ja lühidelt kinnitati} 9.-12. juulil 1919 Naassis. (Hakati võtta võtte andma ~~Soome-Rootsi lüh~~ soome-rootsi-ühtsust ajakirja "Concordia" (ilmus 1919-21 kokku 7 n-rit). Maailmavaadlikult ^{deklaratsioon} ~~juhtisid~~ need organisatsioonid neutraalsust, kuid tegelikult olid nad võit kodumaa; domineeris vasakradikaal-demokraatiline liikumine.

5. 3.-5. jaan. 1920 peeti II üldine õppimise noorsoo kongress, mis koosnes üldiselt noorude ja õpilaste ühendustest. Sellel kongressil leiti, et õpilaste ühenduste tegevus tuleb

unt organisatsiooni "Lõpetlaste Lõdu" nime all, kuid suzi
kõrge jooksu kaudu. Opiaste klemmide tugevus kasvandus
~~ne~~ ude kooliga pöördumisele amernagadesse ja saatus sika
enam amelloon kodandik-natsionalistlikku kasvatusse möja alla.